Etelä-Suomi
Aluehallintovirasto
Työsuojelun vastuualue

Lausunto
Dnro ESAVI/5490/00.02.00/2018

3.4.2018

TyV@eduskunta.fi

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle

HE 14/2018 Hallituksen esitys eduskunnalle maakuntauudistuksen täytäntöönpanoa sekä valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleen organisointia koskevaksi lainsäädännöksi.

Aluehallintovirastojen työsuojelun vastuualueet ovat osallistuneet hallituksen esityksen mukaiseen valtion lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävien uudelleen organisointiin. Perustettava valtakunnallinen Luova-virasto nähdään mahdollisuutena koota nykyiset 5 työsuojelun vastuualuetta yhdenmukaisesti toimivaksi, tehokkaammaksi, asiakaslähtöisemmäksi ja työelämää paremmin palvelevaksi viranomaiseksi.

Poikkihallinnollisuutta ja monialaisuutta korostava virasto antaa myös mahdollisuuksia tuottaa parempia palveluja niissä asioissa, joissa poikkihallinnollisuuden nähdään tuottavan lisäarvoa toiminnalle. Tyypillisimmin tämä liittyy digitalisaation hyödyntämiseen esim. sähköisissä palveluissa ja tiedonvaihdossa.

Työvoiman suojelu on nähty kautta aikojen kansantalouden kannalta erityistehtäväksi, joka edellyttää kansainvälisen ILO-yleissopimuksen nro 81 ja siihen liittyvän lisäpöytäkirjan perusteella itsenäistä ja riippumatonta valvontaa, jonka tulee perustua vahvaan kolmikantaiseen yhteistyöhän. Työsuojelun erityisasema on huomioitu Luova- lainsäädäntöä valmisteltaessa, mutta on erityisen tärkeä huolehtia siitä, että toiminta myös käytännössä järjestetään niin, että riippumattomuus ja puolueettomuus työsuojelun valvontatehtävässä on turvattu. Esityksen mukaisesti työsuojelutarkastajille ei saa antaa sellaisia tehtäviä, jotka voivat vaarantaa työsuojelun valvontatehtävien asianmukaisen hoitamisen tai riippumattomuuden. Luova-viraston työjärjestyksellä on varmistettava työsuojelun riippumattomuus. Työsuojelun aseman riippumattomuutta tulisikin seurata niin, ettei perustettavan viraston työjärjestyksellä vaarannettaisi ILO-yleissopimuksen periaatteita.

Luova-virasto antaa mahdollisuuden uudistaa ja kehittää valvontaa. Monialainen virasto tuo aineksia uudelleen ajatteluun, mutta luonnollisesti se myös syö resursseja perustehtävältä. Riittävät resurssit työsuojelun valvontaan on turvattava. Nykyinen kehitys on valitettavasti vähentänyt valvonnalta resursseja merkittävästi. Henkilötyövuosikehykset ovat vuoden 2016 tasosta 431 htv pudotettu 400 htv:een. Työn terveellisyyden ja turvallisuuden valvonnasta on jouduttu vähentämään suhteellisesti vielä enemmän resursseja. Harmaan talouden torjuntaan liittyvä työsuojeluviranomaiselle kuuluvan valvonnan täysimääräinen hoitaminen on vaatinut työn terveellisyyteen ja turvallisuuteen tarkoitettujen valvontaresurssien käyttöä. Tämä on ollut harmaan talouden torjunnan kannalta tuloksellista, mutta samalla se on johtanut ILO- yleissopimuk-

sen tarkoittaman työn terveellisyyden ja turvallisuuden valvonnan vähenemiseen. Kehityssuuntana tämä ei ole työsuojeluviranomaisen kannalta kestävä ja siitä on oltava huolissaan.

Johtaja Kaarina Myyri-Partanen

Ylitarkastaja Harri Patrikainen